

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อธุรกิจยาน้ำเข้า
จากต่างประเทศของไทยระหว่างปี พ.ศ. 2535-2540

ชื่อผู้เขียน

นางสาวโซติกา ใบพร้าว

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ นภพ ณ เชียงใหม่ ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ออมรา โภไศยกานนท์ กรรมการ

อาจารย์ ernest เสริมบุญลรร้าง กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อธุรกิจยาน้ำเข้าจาก
ต่างประเทศของไทย มีวัตถุประสงค์คือ

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจต่ออุดหนายยาน้ำเข้าหรือยา
ต้นแบบ รวมถึงศึกษาระดับความมีอิทธิพลของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ศึกษาต่ออุดหนายยาต้นแบบ
โดยมีขอบเขตการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาถึงธุรกิจยาน้ำเข้าในประเทศไทย
2. ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เป็นดัชนีสำคัญที่นำเสนอโดยธนาคาร
แห่งประเทศไทย ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2531-2540
3. ศึกษาความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจต่ออุดหนายยาน้ำเข้าหรือยา
ต้นแบบและระดับความมีอิทธิพลของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ศึกษาต่ออุดหนายยาต้นแบบ

ในการศึกษานี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุกดิบภูมิ โดยมีแหล่งข้อมูลที่สำคัญจาก
ธนาคารแห่งประเทศไทย สมาคมผู้ผลิตเภสัชภัณฑ์และบริษัท ไอเอ็มเอสเอลท์ การศึกษาในส่วน
ธุรกิจยาน้ำเข้าของประเทศไทยและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจใช้การศึกษาเชิงพรรณนาและใน
ส่วนของการหาความสัมพันธ์และระดับความมีอิทธิพลนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยใช้สมการทด榈
เชิงเส้นหลายตัวแปร (Multiple Linear Regression) โดยใช้โปรแกรมสำหรับ SPSS Version 7.5

ผลการศึกษาพบว่าธุรกิจยาดันแบบในประเทศไทย ทั่วโลก มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศอเมริกา บางประเทศของยุโรป และ ญี่ปุ่นและมีการกระจายสาขาหรือตั้งบริษัทลูกในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก ส่วนใหญ่จะแบ่งความรับผิดชอบภายในตามผลิตภัณฑ์ บริษัทยาดันแบบในประเทศไทยในข้อมูลที่ศึกษามีสมาชิกอยู่ 48 บริษัท เป็นบริษัทที่มีฐานการวิจัยอยู่ต่างประเทศ แต่มีโรงงานผลิตยาในประเทศไทยจำนวน 13 บริษัทมีการผลิตหรือนำเข้ายาดันแบบทั้งในส่วนที่มีสิทธิบัตรและยาที่หมดสิทธิบัตร การตั้งราคาใช้กลยุทธ์การตั้งราคาสูง (Skimming Price) ในช่วงที่ยังไม่หมดสิทธิบัตร บริษัทยาดันแบบทั้งหมดมีการจัดการคลังสินค้าและการกระจายสินค้าโดยผ่านบริษัทที่เป็นบริษัทจัดจำหน่าย จำนวน 10 บริษัท มีช่องทางการจัดจำหน่ายที่สำคัญผ่านโรงพยาบาลของรัฐ โรงพยาบาลเอกชนและร้านขายยาแผนปัจจุบัน ส่วนการส่งเสริมการตลาดจะเน้นที่กู้นักศึกษาเป้าหมาย 2 กลุ่มคือแพทย์ผู้สั่งใช้ยาและสถาบันที่ทำหน้าที่จัดซื้อยา

การบริโภคยาในประเทศไทยมีผลกระทบจากปัจจัยหลายอย่าง ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของประชากร การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี การควบคุมโดยภาครัฐ และปัจจัยอื่น ๆ

ผลการศึกษาความสัมพันธ์และระดับความมีอิทธิพลของปัจจัยเศรษฐกิจพบว่า อัตราwang งานและดัชนีตลาดหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์กับยอดขายยาดันแบบต่ำ การเพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้า การเพิ่มขึ้นของรายรับและรายจ่ายภาครัฐ การเพิ่มขึ้นของการเดินทางย้าย居 เนื่องจากประเทศไทย การเพิ่มขึ้นของเงินสำรองต่างประเทศ การเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยระหว่างธนาคาร การเพิ่มขึ้นของงบประมาณรายจ่ายด้านสาธารณสุข การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ป่วยส่งผลกระทบในเชิงบวกต่อการบริโภคยา ส่วนการเพิ่มขึ้นของดัชนีลงทุนภาคเอกชน และการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยฝากประจำ 3 เดือนส่งผลกระทบในเชิงลบต่อการบริโภคยา

ผลของการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์และระดับความมีอิทธิพลในรูปของสมการ ลดด้อยเชิงเส้น โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS พนวจ เมื่อใช้ข้อมูลรายปีจะได้สมการลดด้อยดังสมการ

$$\text{Sales} = 7028.45 + 0.316 (\text{BUDG}) \text{ หน่วยเป็นล้านบาท....(1)}$$

สามารถใช้สมการนี้ในการพยากรณ์ยอดขายเป็นรายปีได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% และเมื่อใช้ข้อมูลรายไตรมาสจะได้สมการลดด้อยที่ใช้ในการพยากรณ์ยอดขายรายไตรมาสที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคังสมการ

$$\text{Sales} = -1,338,811 + 72.354 (\text{PATIENT}) \text{ หน่วยเป็นล้านบาท .....(2)}$$

นั้นคือ งบประมาณรายจ่ายด้านสาธารณสุขและจำนวนผู้ป่วยมีความสัมพันธ์เชิงเส้นกับยอดขาย ยาต้นแบบ ตัวแปรอื่นๆที่นำมาศึกษาถูกตัดออกจากสมการเนื่องจากไม่สามารถเข้าเงื่อนไขของการใช้สมการดดดโดยเชิงเส้น (Multiple Linear Regression) ซึ่งสามารถสรุปจากสมการได้ว่าแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจในทางที่จะทำให้อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทลดลงหรือเพิ่มขึ้นอันจะส่งผลกระทบต่อราคา ยาเก็งยังเป็นสินค้าจำเป็นที่ต้องมีการบริโภค

Independent Study Title   The Analysis of Economics Factors' Impact on Imported Drugs Consumption in Thailand During 1992 ~1997

Author Miss Chotika Baiprao

M.B.A. Business Administration

Examining Committee	Associate Prof. Napaporn Na Chiangmai	Chairman
	Assist. Prof. Amara Kosaiyakanont	Member
	Lecturer Renus Sermboonsang	Member

Abstract

The independent study of "The Analysis Economics Factors Impact on Imported Drugs Consumption in Thailand During 1992-1997" had the objectives to study relationship between the economics factors and the volume of original drug consumption in Thailand

The study had the following issues:

1. The nature of original drug business in Thailand.
  2. The changing of Thai Economics during 1988-1997.
  3. The relationship between the economics factors and the volume of original drugs consumption in Thailand

In this study most data was collected from the Bank of Thailand, The Pharmaceutical Producer Associations, IMS Health Co. Ltd. And from other secondary data source. The study of original drugs business in Thailand and Thai economics were descriptive, the relationship between volume of drugs consumption and economics was computed by SPSS program. The result from the study found that,

The original drug company in Thailand are global or multinational company .The head quarter of them are located in US, Europe and Japan. They do global marketing through their branch in every region of the world. In Thailand there are many original companies and 48 of them are member of Pharmaceutical Producer Association. 35 of them imported complete drugs.

13 of them imported chemical to manufacture in Thailand. They use skimming pricing for patent drugs. Inventory management and distribution worked through 10 distribution company. The key channel of distribution are government /private hospital and drug store. Promotion activities have 2 main customers: Doctors and Health institutes.

Drugs consumption in Thailand are depend on many factors such as the growth of population, the development of technology, the growth of economics, controlling from government and others.

The study also found that increasing of export -import, service balance, reserved money of government, consumer price index, inter bank rate, health budget, number of patient, gross domestic product will increase the volume of consumption whereas 3 months fixed deposit interest rate, domestic private investment do negative impact on volume of consumption but increasing of unemployment rate and SET do very little impact on volume of drugs consumption.

The result from multiple linear regression analysis from SPSS Program found the equation:

$$\text{Sales (per year)} = 7028.45 + 0.316 (\text{BUDG}) \text{ million Bath} \dots\dots\dots(1)$$

When (BUDG) are health budget per year of ministry of public health
and

$$\text{Sales (per quarter)} = -1,338,811 + 72,354 (\text{PATIENT}) \text{ thousand bath} \dots(2)$$

When (PATIENT) are number of out and in patient department from government health institute (except Bangkok). Both equation have statistic significance at 95% confident.